

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים י' באדר תשע"ז
8 במרס 2017
068/2017

תיקון (07/05/2017): בלוח 8 (ש) – מסומן באדום.

סיכום מאזן התשלומים של ישראל לשנת 2016 Israel's Balance of Payments - 2016

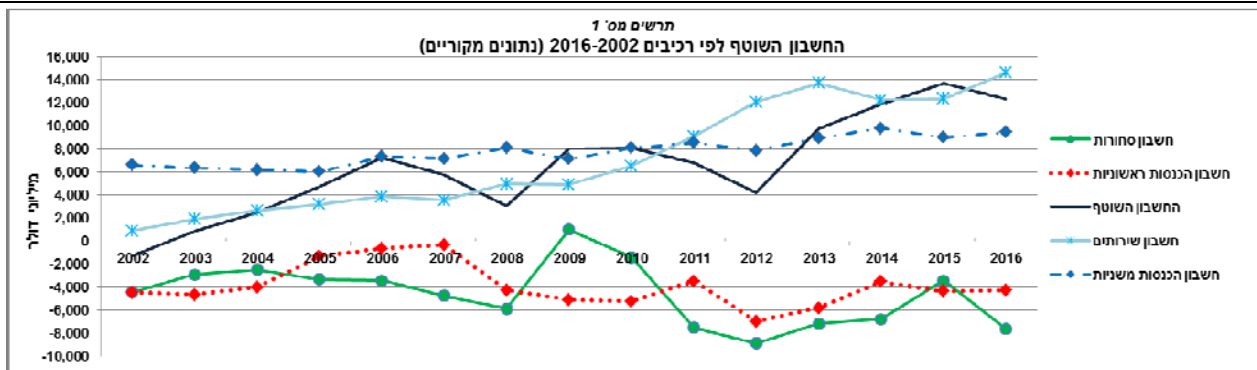
בשנת 2016 (נתונים מקוריים):

- העודף בחשבון השוטף הסתכם ב-12.4 מיליארד דולר, זאת בהמשך לעודף של 13.7 מיליארד דולר בשנת 2015 ועודף של 11.9 מיליארד דולר בשנת 2014.
- העודף בחשבון הסחורות והשירותים של הסתכם ב-7.1 מיליארד דולר, לאחר עודף של 9 מיליארד דולר בשנה קודמת, ועודף של 5.6 מיליארד דולר בשנת 2014.
- יצוא הסחורות והשירותים עלה ב-3.2% בהשוואה לשנת 2015 והסתכם ב-94.9 מיליארד דולר, יבוא הסחורות והשירותים גדל ב-5.8% והוא הסתכם ב-87.8 מיליארד דולר.
- גידול של 25.1 מיליארד דולר בהשקעות הפיננסיות של תושבי ישראל בחו"ל, זאת בהמשך לגידול של 23.5 מיליארד דולר בשנת 2015 וגידול של 25.7 מיליארד דולר בשנת 2014.
- ההשקעות הפיננסיות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-18.0 מיליארד דולר, בהשוואה לעליה של 9.4 מיליארד דולר בשנת 2015, ו-9.7 מיליארד דולר בשנת 2014.
- יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-8.5 מיליארד דולר, לעומת עלייה של 7.3 מיליארד דולר בשנה הקודמת, ולעליה של 7.4 מיליארד דולר בשנת 2014, והסתכמו בסוף השנה ב-98.4 מיליארד דולר¹.
- חוב חיצוני נטו: עודף נכסים על התחייבויות בסך 129.2 מיליארד דולר בסוף שנת 2016.
- חדש - יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק (לא כולל חברות הזנק) הסתכם ב-19.6 מיליארד דולר, עליה של 2.5 מיליארד דולר לעומת שנת 2015.

ברבעון הרביעי של שנת 2016:

- העודף בחשבון השוטף- לאחר ניכוי עונתיות- הסתכם ב-3.3 מיליארד דולר.
- ההשקעות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-7.0 מיליארד דולר בהשוואה לעליה של 10.8 מיליארד ברבעון הקודם.
- ההשקעות של תושבי חו"ל בארץ עלו ב-4.2 מיליארד דולר לאחר עליה של 7.0 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

חדש! החל מהודעה זו מתפרסם יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק (לא כולל חברות הזנק) מתוך סך יצוא "שירותים עסקיים אחרים" - **פירוט נוסף** בהמשך ההודעה. [ללוחות ולנתוני התרשימים](#)

¹ כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

1. סקירה שנתית:

1. א. החשבון השוטף

הנתונים על העודף בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2016. הסיכום כולל את עסקאות תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות השוטפות) בדולרים שוטפים.

העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים בשנת 2016 הסתכם ב-12.4 מיליארד דולר, והוא מהווה 3.9% מהתמ"ג, בהמשך לעודף של 13.7 מיליארד דולר (4.6% מהתמ"ג) בשנת 2015 ושל 11.9 מיליארד דולר (3.9% מהתמ"ג) בשנת 2014.

הירידה בעודף בחשבון השוטף בשנת 2016 לעומת שנת 2015 נובעת מעליה של 4.2 מיליארד דולר בגרעון בחשבון הסחורות שקוזזה חלקית ע"י עליה של 2.3 מיליארד דולר בעודף בחשבון השירותים ועליה של 0.5 מיליארד דולר בעודף בהכנסות המשניות.

1. ב. חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל הסתכמו ב-2.2 מיליארד דולר בשנת 2016, בדומה לשנת 2015.

1. ג. החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

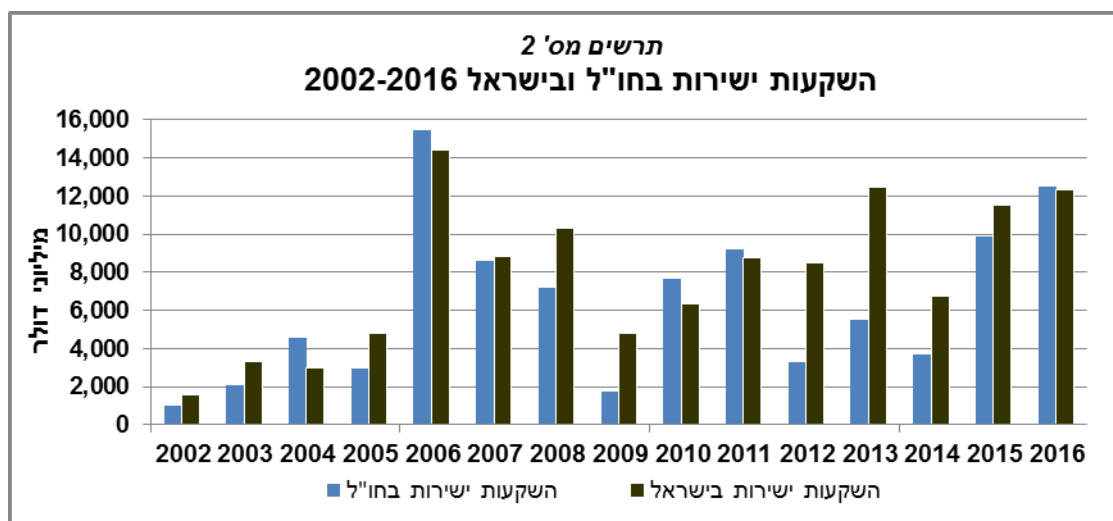
החשבון הפיננסי כולל את העסקאות הפיננסיות בין תושבי ישראל לתושבי חו"ל, ואינו כולל שינויים בערך הנכסים הנבעים מתנדודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

השקעות ישירות

השקעות ישירות מאפשרות למשקיע לקבל זכויות הצבעה במועצת המנהלים ולהשתתף בניהול החברה. השקעות אלה כוללות – בנוסף להון מניות – גם רווחים שלא חולקו והון אחר המושקע בחברות עסקיות, כגון הלוואות בעלים.

ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל בשנת 2016 הסתכמו ב-12.5 מיליארד דולר, לאחר 9.9 מיליארד דולר בשנת 2015, ו-3.7 מיליארד דולר בשנת 2014.

ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בישראל הסתכמו ב-12.3 מיליארד דולר בשנת 2016, בהשוואה ל-11.5 מיליארד דולר בשנת 2015, ו-6.7 מיליארד דולר בשנת 2014.

השקעות בניירות ערך סחירים

בהשקעות של תושבי ישראל בניירות ערך זרים סחירים² חלה עלייה של 1.6 מיליארד דולר בשנת 2016, שנבעה מעלייה של 2.3 מיליארד דולר באג"ח ושטרות שקוזזה ע"י ירידה של 740 מיליון דולר בהשקעה במניות. ההשקעות של תושבי חו"ל בניירות ערך ישראלים סחירים בשנת 2016 עלו ב-2.9 מיליארד דולר בהמשך לעלייה של 3.1 מיליארד בשנת 2015 ולאחר עלייה של 9.6 מיליארד דולר בשנת 2014. עיקר העלייה ב-2016 נובעת מגידול באחזקת מניות ישראליות ע"י תושבי חו"ל בסך 3.3 מיליארד דולר שקוזזה חלקית ע"י ירידה באחזקת אג"ח ושטרות ישראלים ע"י תושבי חו"ל.

השקעות אחרות

חשבון זה כולל הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי ונכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים של החשבון הפיננסי.

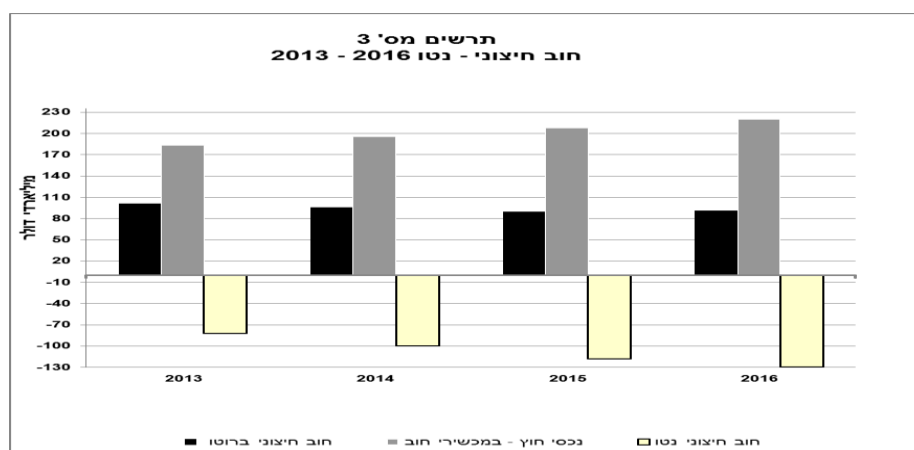
ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-3.1 מיליארד דולר בשנת 2016. ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-2.8 מיליארד דולר בשנת 2016.

יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו בשנת 2016 ב-8.5 מיליארד דולר, לאחר עלייה של 7.3 מיליארד דולר בשנת 2015, ו-7.4 מיליארד דולר בשנת 2014. בשנת 2016 רכש בנק ישראל 6.0 מיליארד דולר, מתוכם נרכשו 1.8 מיליארד על פי תכנית הרכישות שנועדה לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין.

1. ד. מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (לוחות 8 ו-12)

בסוף דצמבר 2016, מאזן הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (International Investment Position) הסתכם בעודף של נכסים על התחייבויות בסך של 106 מיליארד דולר: נכסי המשק בחו"ל בסוף דצמבר 2016 הסתכמו בסך 381.4 מיליארד דולר, מול התחייבויות המשק לחו"ל בסך 275.3 מיליארד דולר.

החוב החיצוני נטו של המשק: עודף הנכסים על התחייבויות של המשק מול חו"ל במכשירי חוב בלבד (חוב חיצוני נטו שלילי) הסתכם ב-129.2 מיליארד דולר בסוף דצמבר 2016, עלייה של 11.0 מיליארד דולר בהשוואה לסוף דצמבר 2015.

² כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו

2. סקירה רבעונית: אוקטובר- דצמבר 2016

2. א. החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)

לוח א. התפתחות החשבון השוטף
מיליוני דולרים, נתונים מנוכי עונתיות

תקופה	חשבון סחורות	חשבון שירותים	חשבון הכנסות ראשוניות	חשבון הכנסות משניות (העברות שוטפות)	החשבון השוטף
I-III 2013	-1,427	3,081	-995	2,027	2,686
IV-VI 2013	-1,611	3,785	-1,774	2,105	2,505
VII-IX 2013	-2,110	3,261	-1,516	2,337	1,972
X-XII 2013	-1,633	3,662	-1,496	2,598	3,131
I-III 2014	-1,056	2,905	-812	2,554	3,591
IV-VI 2014	-1,775	3,340	-512	2,574	3,627
VII-IX 2014	-1,949	2,704	-1,078	2,369	2,046
X-XII 2014	-1,356	3,119	-1,082	2,282	2,963
I-III 2015	-1,069	2,849	-1,424	2,408	2,764
IV-VI 2015	-921	3,106	-767	2,303	3,721
VII-IX 2015	-628	3,170	-1,118	2,239	3,664
X-XII 2015	-1,554	3,427	-1,111	2,107	2,870
I-III 2016	-1,551	3,610	-1,215	2,199	3,043
IV-VI 2016	-1,972	3,653	-769	2,438	3,351
VII-IX 2016	-2,155	3,450	-1,544	2,161	1,912
X-XII 2016	-2,230	3,608	-748	2,627	3,257

העודף בחשבון השוטף ברבעון האחרון של שנת 2016 - לאחר ניכוי עונתיות- הסתכם ב-3.3 מיליארד דולר, עליה של 1.3 מיליארד דולר לעומת הרבעון השלישי של שנת 2016.

ברבעון הרביעי של שנת 2016 הגרעון בחשבון ההכנסות הראשוניות ירד ב- 0.8 מיליארד דולר והעודף בחשבון ההכנסות המשניות עלה ב- 0.5 מיליארד דולר. בנוסף חלה עליה בעודף של חשבון השירותים (0.2 מיליארד דולר) שקוזזה חלקית ע"י עליה בגרעון בחשבון הסחורות (0.1 מיליארד דולר).

2. א. 1 חשבון הסחורות והשירותים (לוחות 3, 4, 9 ו-10)

חשבון הסחורות והשירותים- לאחר ניכוי עונתיות- הסתכם בעודף של 1.4 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2016, לאחר עודף של 1.3 מיליארד דולר ברבעון השלישי של 2016.

הגרעון בחשבון הסחורות (לוחות 3 ו-10) - יצא פחות יבוא, ברבעון הרביעי של 2016, בניכוי גורמים עונתיים, הסתכם ב- 2.2 מיליארד דולר, בדומה לרבעון הקודם.

נתוני היצוא והיבוא של סחורות במאזן תשלומים כוללים את הסחר עם הרשות הפלסטינית והתאמות מאזן תשלומים נוספות לנתוני סחר חוץ (בהודעה מתפרסם לוח המפרט את התאמות נתוני יצוא ויבוא סחורות, על פי סחר חוץ, להגדרות מאזן תשלומים – לוח מס' 10).

העודף בחשבון השירותים (לוחות 4 ו-9) ברבעון הרביעי של 2016 – לאחר ניכוי עונתיות – הסתכם ב-3.6 מיליארד דולר, עליה של 4.6% בהשוואה לרבעון הקודם ו-5.3% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק (לא כולל חברות הזנק) ברבעון הרביעי של 2016 הסתכם ב 5.6 מיליארד דולר, עליה של 10.8% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק היווה בשנת 2016 כ-70% מתוך סך יצוא השירותים העסקיים האחרים (לא כולל חברות הזנק), והוא כולל את ענפי הכלכלה הבאים: ייצור מוצרי נפט מזוקק, כימיקלים ומוצריהם, ותרופות כולל תרופות הומאופטיות (19-21), ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), ייצור כלי רכב מנועיים ונגררים, וכלי תחבורה והובלה אחרים (29-30), שירותי תקשורת (61), שירותי תכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62), מחקר ופיתוח (72). זוהי הגדרה רחבה יותר מההגדרה המקובלת בשל הקבצת חלק מהענפים.

2. א. 2 חשבון ההכנסות הראשוניות (בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה) (לוח 5)

חשבון זה מורכב מהכנסות של תושבי ישראל בגין השקעות פיננסיות בחו"ל (תקבולי ריבית, דיבידנדים ורווחים שלא חולקו), ועבודה שכירה של תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות של תושבי חו"ל מהשקעות פיננסיות ועבודה שכירה בישראל. **חשבון ההכנסות נטו בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה** - בניכוי השפעות עונתיות - הסתכם בגירעון של 0.7 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2016, לאחר גירעון של 1.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

2. א. 3 חשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות) (לוח 6)

חשבון ההכנסות המשניות ברבעון הרביעי של שנת 2016, לאחר ניכוי עונתיות, הסתכם בעודף של 2.6 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 2.2 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

2. ב. חשבון ההון (לוח 6)

העברות הון נטו לישראל בתקופה אוקטובר-דצמבר 2016 הסתכמו ב-0.6 מיליארד דולר.

2. ג. החשבון הפיננסי (לוח 7)

השקעות תושבי ישראל בחו"ל הסתכמו ב-7.0 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של שנת 2016, לעומת 10.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

השקעות תושבי חו"ל בישראל הסתכמו ברבעון הרביעי של שנת 2016 ב-4.2 מיליארד דולר, לעומת 7.0 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

לוח ב. התפתחות החשבון הפיננסי

מיליוני דולרים, נתונים מקוריים															
תנועות פיננסיות נטו					השקעות תושבי חו"ל בישראל					השקעות תושבי ישראל בחו"ל					
X-XII 2016	III-X 2016	IV-VI 2016	I-III 2016	X-XII 2015	X-XII 2016	I-III 2016	IV-VI 2016	I-III 2016	X-XII 2015	X-XII 2016	III-X 2016	IV-VI 2016	I-III 2016	X-XII 2015	
-2,143	4,965	-1,291	-1,354	5,373	3,616	3,117	2,697	2,894	1,148	1,473	8,082	1,406	1,540	6,521	השקעות ישירות
2,772	-3,480	859	-1,501	-3,745	-1,452	4,214	-1,715	1,883	5,224	1,321	733	-856	382	1,479	השקעות בניירות ערך סחירים (1)
979	1,294	-1,533	-439	346	2,060	-325	982	42	602	3,039	969	-551	-397	948	השקעות אחרות (2)
1,686	1,305	2,516	3,023	1,573						1,686	1,305	2,516	3,023	1,573	יתרות מט"ח בחו"ל
2,826	3,783	439	50	3,280	4,224	7,006	1,964	4,819	6,974	7,049	10,788	2,403	4,869	10,254	סך כל ההשקעות

(1) כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו- בעד הנסיים

(2) בחשבון זה נכללים: היוואות, מזומנים ופקדונות, אשראי מסחרי, נכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים